

OLIMPIADA DE LINGVISTIC
FAZA JUDE EAN
Clasele VII–VIII
Martie 2013

SUBIECTUL 1

ESPERANTO¹
(30 de puncte)

Se dau următoarele secvențe în esperanto și traducerea lor în română :

domi = a da
ridi = a citi
mi scias = eu ție
ni domas = noi d m
ili havas = ei au
ni amu = noi s iubim
vi parolu! = vorbiți!

Se dau două strofe din *Od* (în metru antic) de M. Eminescu, traduse în limba esperanto:

<i>Jalnic ard de viu, chinuit ca Nessus, Ori ca Hercul înveninat de haina-i; Focul meu a-l stinge nu pot cu toate Apele mării.</i>	<i>Nun vivanta brulas mi, kiel Nesso, Au Herkulo, en la tunik' venena; Fajron mi estingi ne povas per la Tuta marakvo.</i>
<i>Piar -mi ochii turbur tori din cale, Vino iar în sân, nep sare trist ; Ca s pot muri lini tit, pe mine Mie red -m !</i>	<i>Malaperu jam la okuloj skuaj, Al la sin' revenu, sensento trista; Ke trankvile morti mi povu, vi min Mia redonu!</i>

a. Extrageți verbele din textul în esperanto și arătați care sunt formele corespunzătoare din limba română . (16 puncte)

b. Explicați cum ați identificat verbele din esperanto și corespondentele lor din română . (14 puncte)

SUBIECTUL 2

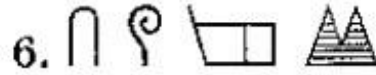
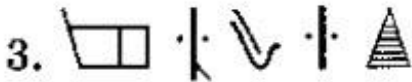
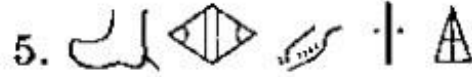
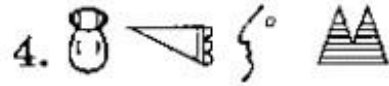
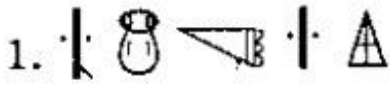
LIMBA LUWIAN²
(60 de puncte)

În secolul 20, arheologii au colectat o cantitate mare de inscripții presupuse a fi în limba hitit antic . Aceste scrieri au rămas indescifrabile până când un cercetător a descoperit că multe dintre cuvintele din inscripții erau nume de regiuni, de orașe sau de regi. Descoperind acest lucru, cercetătorii au reușit să dezlege misterul acestui sistem de scriere antic. De asemenea, s-a descoperit că limbajul nu era hitit, ci era vorba despre o ramură a limbii anatoliene, și anume, limba luwian .

¹ Esperanto este cea mai răspândită limbă artificială, inventată la sfârșitul secolului al XIX-lea de L. L. Zamenhof, cu scopul de a crea o limbă neutră din punct de vedere politic, ușor de învățat. Astăzi, este folosită în Europa, Asia și America de Sud, ca o alternativă pentru engleza globală .

² Este o limbă antică, dispărută, care s-a vorbit în sudul Anatóliei. Este reprezentată de o scriere hieroglifică .

Inscripțiile de mai jos corespund unor nume de regiuni: **Khamatu, Palaa**; unor nume de orașe: **Kurkuma, Tuvarnava** și unor nume de regi: **Varpalava, Tarkumuva**:

a. Potriveți fiecare inscripție cu numele pe care îl reprezintă, fiind c :

Rege

-tu-

(24 de puncte)

b. Transformați următoarele nume de regiuni și regi în inscripții (folosind sistemul de scriere luwian):

*Regele Parta –
Regiunea Tarmu –
Regiunea Tuva –
Regiunea Narva –*

(16 puncte)

c. Explicați cum ați rezolvat cele două cerințe.

(20 de puncte)

Se acordă 10 puncte din oficiu

Timp de lucru: 2 ore

REZOLVARE

SUBIECTUL 1

a. Verbele din text sunt:

- (1) *brulas* = ard
- (2) *estingi* = a stinge
- (3) *ne povas* = nu pot
- (4) *malaperu* = piar
- (5) *revenu* = vino!
- (6) *morti* = a muri
- (7) *povu* = s pot
- (8) *redonu* = red !

b. Din secvențele din esperanto traduse în română se pot extrage următoarele reguli:

- infinitivul se marchează prin sufixul *-i* (*dom-i, rid-i*); astfel, se pot recunoaște în textul poeziei formele de infinitiv *estingi* și *morti*;
- indiferent de persoană, prezentul se marchează prin sufixul *-as* (*sci-as, hav-as, dom-as*); se pot recunoaște formele *brulas* și *nepovas*;
- forma de conjunctiv și cea de imperativ se marchează prin sufixul *-u* (*am-u, parol-u*); astfel, se pot recunoaște formele de imperativ *malaperu* și *redonu*, precum și forma de conjunctiv *povu*.

SUBIECTUL 2

a.

Varpalava

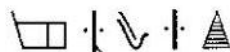
Kurkuma

Palaa

Tarkumuva

Tuvarnava

Kamatu

b.

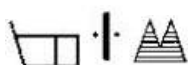
Regele Parta

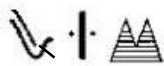
Regiunea Tarmu

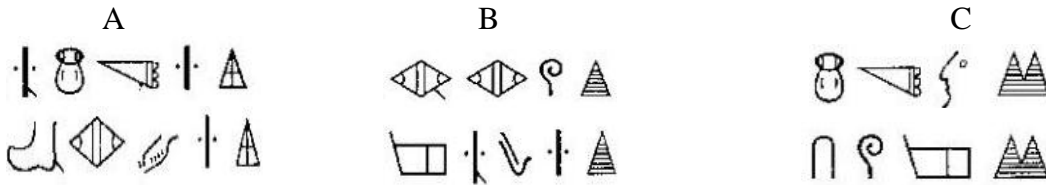
Regiunea Tuva

Regiunea Narva

c. Inscripțiile se pot grupa câte două, în funcție de ultimul semn care se repetă :

- Din observația de mai sus rezultă că ultimul semn desemnează categoria din care face parte cuvântul (nume de oraș, de regiuni sau de regi).
- Fiindcă semnul desemnează categoria regiilor, rezultă că inscripțiile din coloana A sunt nume de regi.
- Se compară perechile de inscripții cu denumirile deja grupate în cerința 1, astfel:

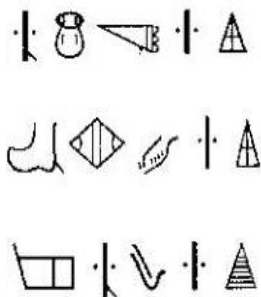
Khamatu
Palaa

Kurkuma
Tuvarnava

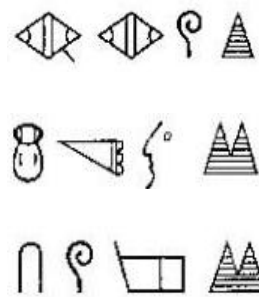
Varpalava
Tarkumuva

- După ce am remarcat faptul că ultimul semn din inscripție reprezintă o marcă a categoriei (regiune, oraș, rege), mai observăm că rîmân:

Trei inscripții formate din **patru** semne:

Trei inscripții formate din **trei** semne:

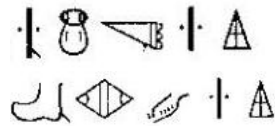

- Se observă că numărul de semne nu coincide cu numărul de litere, dar există probabilitatea să coincidă cu numărul de silabe, deoarece se știe că semnul corespunde silabei *-tu-*.
- În prima coloană de inscripții, după ce am eliminat ultimul semn, marcă a categoriei, observăm că apare același semn la sfârșitul inscripțiilor: . A adică, trebuie să existe trei cuvinte care se termină cu aceeași silabă. Cele trei cuvinte sunt:

Tu-var-na-va
Var-pa-la-va
Tar-ku-mu-va

- Dacă un semn corespunde unei silabe, atunci semnul corespunde silabei *-va*.
- Se analizează cu atenție gruparea inscripțiilor făcând la început, după observarea marcii de categorie, și cuvintele grupate în cerința 1 :

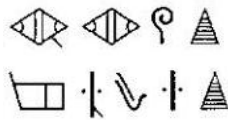
A.

Regi:

Varpalava
Tarkumuva

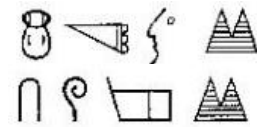
B.

Regiuni:

Khamatu
Palaa

C.

Ora e:

Kurkuma
Tuvarnava

– tiind c semnul corespunde silabei *-va-*, semnul silabei *-tu-* i faptul c inscrip iile din grupul A sunt nume de regi, se poate deduce c inscrip iile din grupul B sunt nume de ora e i inscrip iile din grupul C sunt nume de regiuni. Astfel:

 rege ora regiune

– Cu ajutorul celor 5 semne dezlegate, pot fi descoperite i restul semnelor: se analizeaz perechea de inscrip ii nume de ora e (coloana B), pentru c penultimul semn nu se repet . Inscrip ia care con ine semnele i corespunde numelui **Tuvarnava**, iar cealalt inscrip ie, numelui **Kurkuma**:

Tuvarnava

Kurkuma

- Se poate observa, din exemplul de mai sus, c avem dou perechi de semne asem n toare:

  i

i dou perechi de silabe asem n toare:

-var-, -va- i *kur-, -ku-*

De aici, rezult c semnul marcheaz sunetul sau litera *r*.

Corresponden ele semn-silab sunt:

Semn	Silab
	<i>-va-</i>
	<i>-var-</i>
	<i>-ku-</i>
	<i>-kur-</i>
	<i>-ma-</i>
	<i>-na-</i>
	<i>-tu-</i>
	<i>-ka-</i>
	<i>-pa-</i>

	<i>-la-</i>
	<i>-a-</i>
	<i>-tar-</i>
	<i>-mu-</i>

=> Coresponden a inscrip ie – nume (vezi (a)).

BAREM

SUBIECTUL 1

- a. Se acordă câte 2 p. pentru fiecare verb corect identificat și pentru stabilirea exactă a corespondentului său din română.
- b. Se acordă 14 puncte pentru formularea corectă, logică, argumentată a explicațiilor. Nu se punctează folosirea terminologiei lingvistice (denumirile modurilor și ale timpurilor, conceptele de morfologie flexionară etc.) în explicație.

SUBIECTUL 2

- a. Se acordă câte 4 puncte pentru fiecare corespondență inscripție – nume (de regiuni, de orașe, de regi), în total 24 de puncte.
- b. Se acordă 4 puncte pentru fiecare corespondență nume – inscripție, în total 16 puncte.
- c. Se acordă 20 de puncte pentru formularea corectă, logică, argumentată a explicațiilor și pentru descrierea corectă a pașilor rezolvării.

Din oficiu: 10 puncte

Total: 100 de puncte